

FELLENBERG, G. 1977 — Umweltforschung. Einführung in die Probleme der Umweltverschmutzung — Heidelberg Taschenbücher 194, Springer — Verlag, Berlin — Heidelberg — New York, ss. 202.

Recenzowana książka, opublikowana przez wydawnictwo Springer w 1977 r. jest tematycznie związana z innymi pozycjami dotyczącymi problemów ochrony środowiska, jak np. U. Förstnera i G. Müllera — „Metale ciężkie w rzekach i jeziorach”, S. A. Gerlacha — „Zanieczyszczenie morza”, R. Guderiana — „Zanieczyszczenie powietrza”.

Autor jest botanikiem, profesorem Instytutu Botanicznego w Braunschweig (RFN), zainteresowanym w dużym stopniu zagadnieniami nowoczesnego rolnictwa. Książka daje wszechstronny przegląd najważniejszych czynników zanieczyszczających (obciążających) środowisko naturalne, pochodzenia zarówno przemysłowego, rolniczego, medycznego, komunalnego, jak i związanego z działalnością roślin i zwierząt.

Książka podzielona jest na trzy główne działy. W pierwszym autor omawia ogólne problemy zanieczyszczeń, ich historię i zagadnienia ochrony środowiska, oraz przedstawia podstawy toksykologii.

W drugim dziale przedstawia naturalnie zanieczyszczenia środowiska, np. poprzez rośliny (pyłek w czasie kwitnienia, związki terpenowe w powietrzu) czy organizmy niższe, takie jak bakterie, grzyby czy glony w czasie zakwitów.

Trzeci, najobszerniejszy dział książki dotyczy zanieczyszczeń antropogennych. W kolejnych rozdziałach analizowane są zanieczyszczenia powietrza i wód: zanieczyszczenia termiczne, problemy śmieci, odpadów, pestycydów, nadużywania leków, substancji rakotwórczych i radioaktywności.

W poszczególnych rozdziałach autor przedstawia możliwe konsekwencje antropogennych zmian środowiska, szczególnie zwracając uwagę na ich wpływ na atmosferę ziemską, klimat i populację ludzką. Nie negując konieczności postępu technicznego, naukowego i cywilizacyjnego, autor rozważa niektóre realne wyjścia z obecnej sytuacji zagrożenia równowagi przyrodniczej na Ziemi.

Każdy rozdział książki jest zaopatrzony w zestaw odnośnego piśmiennictwa. Przeważająca większość pozycji literatury pochodzi z ostatnich lat, głównie z wyników prac niemieckich i angielskich. Dużą pomocą dla czytelnika jest starannie opracowany skorowidz rzeczowy.

Prosty i jasny język, schematyczne, bardzo czytelne rysunki (szczególnie ilustrujące przebieg dość zawiłych zależności i procesów przyrodniczych) oraz stosunkowo niewielka objętość książki (ok. 200 ss.) przy dużej ilości materiału merytorycznego, stanowią o dużej wartości tej pozycji.